

חיסכון

חברה משפחתית (חלק ב')

בכתבה הקודמת ראינו כי חברה משפחתית היא חברה שכל בעלי מניותיה הם קרובי משפחה ואשר הגישה במועד בקשה לרשויות המס להיחשב חברה משפחתית. ככלל, מבחינת דיני החברות, חברה משפחתית הינה חברה לכל דבר ועניין – ולכן היא מקנה לבעלי המניות את היתרונות המשפטיים הקיימים בפעילות באמצעות חברה (אחריות מוגבלת). מבחינת דיני המס, לעומת זאת, חברה משפחתית אינה חייבת במס כמו חברה רגילה, אלא כפופה להוראות מיוחדות. בהוראות אלו, שמקנות יתרונות רבים, נדון בכתבה זו ובכתבה הבאה.

אחת ההוראות המרכזיות בעניין חברה משפחתית היא ההוראה הקובעת שהכנסתה החייבת והפסדיה נחשבים להכנסתו או הפסדו של בעל המניות שהוא בעל הזכות לחלק הגדול ביותר ברווחים בחברה (או, במקרה שבו יש כמה בעלי מניות עם חלקים שווים ברווחי החברה, בעל המניות שהחברה ציינה שהוא אחד מבעלי הזכויות לחלקים השווים והגדולים ביותר ברווחי החברה – "הנישום המייצג"). כלומר, בניגוד לחברה "רגילה", שהכנסתה החייבת והפסדיה שום המייצג.

מיסוי שוק ההון אלכס שפירא

היתרון הגלום בהוראה זו ברור: אפשרות לבצע קיזוזים בין הכנסות והפסדים במישור האישי לבין הכנסות והפסדים במישור החברה – וזאת במגוון נסיבות. כמו כן, כאשר אנו מחזיקים בכמה חברות, שחלקן מפיסדות וחלקן מרוויחות, הפיכת החברות לחברות משפחתיות תאפשר לבצע קיזוז בין הפסדים לבין הרווחים – קיזוז שאינו אפשרי בחברות "רגילות" (שאינן תעשייתיות).

היתרון הגלום בחברה המשפחתית ברור: האפשרות לבצע קיזוזים בין הכנסות והפסדים במישור האישי לבין הכנסות והפסדים בחברה

בהקשר זה נזכיר, כי בעיקבות הרפורמה במס (תיקון 147), כללי קיזוז הפסדים שמקורם בשוק ההון השתנו. בין השאר נקבע כי הפסד הון ממכירת ניירות ערך נסחרים (הן "ישראלים" והן "זרים") מותר בקיזוז כנגד רווח הון מכל סוג שהוא, לרבות רווח הון שאינו בשוק ההון, כגון רווח הון ממכירת נדל"ן.

בנסיבות אלה, היתרון הגלום בחברה המשפחתית מתחזק, כך, אם אנו מחזיקים בחברה שעתידה למכור ני"ע נסחרים שגלום בהן הפסד הון ניכר ובמקביל מתכוונים למכור מניות של חברה פרטית שבה השקענו (כחידים) לפני כמה שנים ומכירה זו עתידה להסתיים ברווח. גיטיב לעשות אם נדחה את מכירת המניות הפיטיות לשנת המס 2008; במקביל נבקש (עד סוף החודש) להפוך את החברה לחברה משפחתית (תהפוך למשפחתית רק בשנת המס 2008) – שאז הפסד הון ממכירת ני"ע על ידי החברה (מכירה שתבוצע לא לפני 1 בינואר 2008) ייוחס לנו ויקוזו כנגד רווח הון ממכירת המניות הפרטיות.

מובן שלהפיכת החברה לחברה משפחתית השלכות נוספות שגם אותן יש להביא בחשבון – מדובר בין השאר בייחוס הכנסותיה הרגילות האחרות (ככל שהן קיימות) של החברה לנישום המייצג והיובן במס בשיעורים של יחיד (שהרי הן ייוחסו לנישום המייצג). הוראות החוק אינן מתירות לקזז את הפסדיו של הנישום המייצג, שמקורם בתקופה שבה החברה עדיין לא נחשבה חברה משפחתית, כנגד הכנסות החברה. כלומר, אם צברנו הפסדים במישור הפרטי ויש לנו חברה פרטית רווחית, לא נוכל לבצע "להתחכם" ולהפוך את החברה למשפחתית כדי שההפסדים המועברים שצברנו יקוזו כנגד רווחי החברה.

כמו כן, לא ניתן לקזז את הפסדי החברה שנצברו לפני הפיכתה לחברה משפחתית כנגד הכנסתו של הנישום המייצג (פס"ד שקלרש ותיקון 132). דהיינו, לא ניתן לבצע תכנון מס הפוך שבו נהפוך חברה מפסידה למשפחתית, כדי לקזז את הפסדיה המועברים כנגד הרווחים במישור הפרטי.

פרשת הקנסות בגין השיערוכים בעוף הגמל "אנחנו צריכים להיות זהירים לגבי קופות הגמל שאנו מוכרים לצרכן"

מנהלי ההסדרים הפנסיוניים: "לא החרמנו אף גוף בגלל הפרשה; הבעיה התפעולית באקסלנס היתה ידועה עוד קודם"; מזרחי-טפחות הוריד את הקופות הבעייתיות ממודל הייעוץ

ההון, חשב שזה לא רציני – תראי את הקנס שהוא הטיל", הרגיש. עם זאת, השיחות העלו בעיה אחרת באקסלנס. "לא היינו צריכים את הפרשה בשביל להוריד את היקף הפעילות שלנו מול אקסלנס. עשינו את זה מכיוון שיש שם בעיית תפעולית", אמר אחד ממנכ"לי סוכנויות ההסדר הגדולות. הוא לא היחיד שמחזיק בדעה זו. "לאקסלנס יש בלאגן כללי בקופות. יש להם בעיה תפעולית חריפה. בכל מקרה, כשאני נותן ייעוץ לאנשים, ומדברים על אקסלנס, אני אומר שיביאו בחשבון שהשירות בעייתי", ציין מנהל תפעול אחר.

מנהלי ההסדרים ציינו לחיוב את הפעולות שנקטה אקסלנס כדי להתגבר על הבעיה: "זה פגע להם בתדמית – אבל לא כמו בעיית התפעול, שם הם טמנו את הראש בחול, כאן הם באמת פועלים לשיפור המצב". לגבי פרפקט, רבים ממנהלי ההסדר הגדולים כלל לא משווקים את הקופה. ואולם אחד ממנהלי ההסדרים שכן משווק אותה ציין שדווקא מהמקרה של פרפקט הוא יותר מוטור – כי אם באקסלנס הפרשה היתה בקופות הקטנות, כאן הבעיות היו בקופה המרכזית. שאלנו את מנהלי ההסדר אם

באקסלנס, הפרשה מטרידה ומושכת תשומת לב, לא דווקא בגלל הטיב של אקסלנס כגוף, אלא כי היא שופכת אור על דברים שעשויים לקרות בקופות הקטנות – אלה שלא נמצאות כלל במוקד הסיקור ובאור הזרקורים. אנחנו צריכים להיות זהירים לגבי אילו קופות אנחנו מוכרים לצרכן", אמר אחד ממנהלי סוכנויות ההסדר. "אקסלנס זה לא גוף רע ואנחנו נעוברים איתו באופן אינטנסיבי. אנחנו נותנים להם קרדיט שזה לא משהו שנעשה באופן מגנתי – אבל זה בהחלט עורר את תשומת לבנו", הוסיף מנהל הסדרים אחר. "אקסלנס היא גוף גדול ורציני", אמר מנהל סוכנות הסדר נוסף. "הקופות שבהן היו הבעיות ממילא לא משווקות על ידינו. אם יש לקח שלמדנו מהפרשה, הוא להיות יותר זהירים ולברוק לעומק את הקופות שאנחנו משווקים ללקוחות. התחלנו לבקש מהקופות לראות את פירוט הנכסים, ומסתכלים יותר גם על הנכסים הבלתי סחירים". לגבי קופת הגמל הגדולה של אקסלנס, ציין המנהל שסוכנות ההסדר שלו לא פוסלת אותה בפני הלקוחות רק בגלל המקרה הזה: "אנשים טועים, ולא תולים אותם. גם ידין ענתבי, הממונה על שוק

לפני שבועיים הודיע הממונה על שוק ההון והביטוח במשרד האוצר, ידין ענתבי, כי הוא קונס את בתי ההשקעות אקסלנס, ילין לפירות ופרפקט בגין בעיות שהתגלו בשיערוכים של הנכסים הבלתי סחירים בקופות שניהלו. בפרפקט, השיערוכים הבלתי תקינים הובילו לסטייה בתשואה של 1%. באקסלנס, שם הבעיה היתה בקופות הקטנות – עוגן כוכב ואוצר – השיערוכים הבינוניים הובילו לסטייה של 3% בתשואות. בילין לפירות הסטייה היתה בשיעור 0.1% בלבד. הפרשה החמורה תפסה כותרות ענק בעיתונים – אבל מה חושבים עליה האנשים שבסופו של יום מוכרים לכם את קופות הגמל? מנהלי הסדרים הם סוכנויות הביטוח הגדולות, שמספקות סל שירותי פנסיה כולל למעסיקים, ומהוות למעשה מתווך בינם ליצרני החיסכון הפנסיוני. מרבית מנהלי ההסדרים התייחסו בתגובותיהם לאקסלנס – כל מנהלי ההסדרים עוברים עם אקסלנס, הגוף הגדול ביותר שמעורב בפרשה.

קופות גמל אתי אפללו

מקפת הובילה גם את הגיוסים באוקטובר עם צבירה נטו של 162 מיליון שקל. אחריה מצויה קרן הפינסיה הגדולות והבינוניות. בקרנות הקטנות, הקרן של הלי מן אלדובי מציגה תשואה מצטברת גבוהה מתחילת השנה – 12.79% – ושל אלדובי מציגה תשואה של 2.3%, ומתחילת השנה של 10.51%.

הפניקס מובילה בתשואה באוקטובר; מקפת מובילה בתשואה מצטברת

קס, שמנהלת 1.2 מיליארד שקל, השיגה את התשואה הגבוהה ביותר באוקטובר, 2.66%. אחריה מדורגת מקפת של מגדל, שמנהלת 11.5 מיליארד שקל, עם תשואה של 2.41%. מקפת גם מובילה את התשואות המצטברות מתחילת השנה עם 11.89%, והפניקס צועדת בעקבותיה עם תשואה מצטברת מתחילת השנה של 11.31%.

מקפת הובילה גם את הגיוסים באוקטובר עם צבירה נטו של 162 מיליון שקל. אחריה מצויה קרן הפינסיה הגדולות והבינוניות. בקרנות הקטנות, הקרן של הלי מן אלדובי מציגה תשואה מצטברת גבוהה מתחילת השנה – 12.79% – ושל אלדובי מציגה תשואה של 2.3%, ומתחילת השנה של 10.51%.

מקפת הובילה גם את הגיוסים באוקטובר עם צבירה נטו של 162 מיליון שקל. אחריה מצויה קרן הפינסיה הגדולות והבינוניות. בקרנות הקטנות, הקרן של הלי מן אלדובי מציגה תשואה מצטברת גבוהה מתחילת השנה – 12.79% – ושל אלדובי מציגה תשואה של 2.3%, ומתחילת השנה של 10.51%.

פנסיה אתי אפללו

מקפת הובילה גם את הגיוסים באוקטובר עם צבירה נטו של 162 מיליון שקל. אחריה מצויה קרן הפינסיה הגדולות והבינוניות. בקרנות הקטנות, הקרן של הלי מן אלדובי מציגה תשואה מצטברת גבוהה מתחילת השנה – 12.79% – ושל אלדובי מציגה תשואה של 2.3%, ומתחילת השנה של 10.51%.

מה עשו קרנות הפנסיה באוקטובר

תשואה באוקטובר*	מבטחים החדשה	מקפת (מגדל)	מיטבית עתודות (כלל)	הראל פנסיה	הפניקס פנסיה
1.74%	2.41%	1.96%	1.84%	2.66%	
9.08%	11.89%	10.22%	10.54%	11.31%	
19,876	11,590	7,085	2,889	1,241	
159	162	104	55	31.69	

* נומינלי ברוטו ** במיליוני שקלים מקור: פנסיה נטו